

V Bruseli 1. decembra 2023
(OR. en)

16040/23

Medziinštitucionálny spis:
2023/0227(COD)

AGRI 749
AGRILEG 314
SEMENCES 109
PHYTOSAN 119
FORETS 188
CODEC 2279
IA 340

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov (časť I)/Rada
Č. dok. Kom.:	11503/23
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o výrobe a uvádzaní rastlinného množiteľského materiálu na trh v Únii, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031, (EÚ) 2017/625 a (EÚ) 2018/848 a o zrušení smerníc Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 68/193/EHS, 2002/53/ES, 2002/54/ES, 2002/55/ES, 2002/56/ES, 2002/57/ES, 2008/72/ES a 2008/90/ES (nariadenie o rastlinnom množiteľskom materiáli) – správa o pokroku

---

I. ÚVOD

1. Komisia 5. júla 2023 prijala dva úzko súvisiace legislatívne návrhy, ktorými sa revidujú a aktualizujú pravidlá produkcie rastlinného množiteľského materiálu a lesného reprodukčného materiálu a pravidlá obchodovania s nimi v EÚ. Sú súčasťou balíka Komisie týkajúceho sa potravín a biodiverzity, súboru legislatívnych návrhov, ktoré sa týkajú aj zdravia pôdy, nových genómových techník a čiastočnej revízie rámcovej smernice o odpade. Rade boli predložené 6. júla 2023.

2. V súčasnosti právne predpisy zahŕňajú smernicu o spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov a 11 smerníc o obchodovaní, ktoré sa vzťahujú na osivá, rastlinný množiteľský materiál a lesný reprodukčný materiál. Niektoré smernice pochádzajú zo 60. rokov 20. storočia. Takáto fragmentácia pravidiel spôsobuje rozdielne vykonávacie postupy v členských štátoch a vedie k vysokej administratívnej záťaži pre príslušné orgány a prevádzkovateľov. Okrem toho súčasným právnym predpisom chýba konzistentnosť s inými právnymi predpismi o zdraví rastlín, úradných kontrolách a o GMO, sú z vedeckého hľadiska zastarané, potrebujú inovovať v záujme podpory vylepšených odrôd a prispôsobenia novým klimatickým výzvam s cieľom splniť ciele Zelenej dohody, najmä stratégiu Z farmy na stôl a stratégiu biodiverzity.
3. Návrhom o rastlinnom množiteľskom materiáli¹ sa zavádza nový legislatívny prístup, keďže nahrádza desať smerníc o obchodovaní jediným nariadením. Jeho cieľom je predovšetkým:
- zjednodušiť právny rámec prostredníctvom zrozumiteľnejších a harmonizovaných pravidiel,
  - uľahčiť technický pokrok s cieľom podporiť digitálne a nové technológie, ako je používanie biomolekulárnych techník,
  - znížiť administratívne zaťaženie,
  - zabezpečiť dostupnosť vysokokvalitného rastlinného množiteľského materiálu, ktorý bude prispôbený meniacim sa poľnohospodárskym a environmentálnym podmienkam,
  - zaistiť potravinovú bezpečnosť, zachovanie genetických zdrojov rastlín a ochranu biodiverzity a
  - zlepšiť konzistentnosť s úradnými kontrolami a s právnymi predpismi v oblasti zdravia rastlín.

---

¹ 11502/23 + ADD 1.

Nové nariadenie sa vzťahuje na osivá, ako aj na všetky ostatné formy materiálu určeného na vegetatívne rozmnožovanie celých rastlín. Nevzťahuje sa na lesný reprodukčný materiál, okrasné rastliny, rastlinný množiteľský materiál vyvážený do tretích krajín ani rastlinný množiteľský materiál určený na iné účely, ako je obchodovanie.

4. V Európskom parlamente zaň nesie hlavnú zodpovednosť Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a za spravodajcu bol vymenovaný Herbert Dorfmann (PPE, Taliansko). Jeho návrh správy bol uverejnený 10. novembra 2023. Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín poskytne stanovisko.

II. AKTUÁLNY STAV PRÁCE V PRÍPRAVNÝCH ORGÁNOCH RADY

1. Komisia predložila návrh a posúdenie jeho vplyvu² na neformálnej videokonferencii členov pracovnej skupiny pre genetické zdroje a inováciu v poľnohospodárstve (ďalej len „pracovná skupina“) 6. júla 2023, po čom nasledovala prezentácia na zasadnutí Rady AGRIFISH 25. júla 2023.
2. Preskúmanie článkov návrhu a podrobné rokovania o nich pokračovali od septembra do decembra 2023. Počas španielskeho predsedníctva sa celkovo tri zasadnutia pracovnej skupiny sústredili na preskúmanie a prerokovanie článkov 1 až 22 návrhu.

HLAVNÉ OTÁZKY A DOSIAHNUTÝ POKROK

3. Delegácie predložili k celému zneniu návrhu veľké množstvo technických pripomienok, ústne aj písomne. Ako sa už uviedlo, španielske predsedníctvo pracovalo na revidovanom znení článkov 1 až 22 a pokúsilo sa vyhovieť väčšine týchto pripomienok s cieľom rozvinúť a objasniť obsah týchto článkov.

---

² 11694/23.

a) **Všeobecné pripomienky**

Delegácie vo všeobecnosti podporujú hlavné ciele návrhu zamerané na objasnenie súčasných právnych predpisov o výrobe rastlinného množiteľského materiálu a o jeho uvádzaní na trh, na zvýšenie ich konzistentnosti a na umožnenie zavedenia najnovšieho vedeckého a technického pokroku. Vítajú tiež skutočnosť, že dva piliere súčasného systému (registrácia odrôd a certifikácia) zostávajú zachované.

Vo všeobecných pripomienkach delegácií sa však identifikuje viacero oblastí, v ktorých je potrebné ustanovenia spresniť a objasniť:

– **Administratívna záťaž**

Mnohé delegácie sú presvedčené, že z obsahu návrhu vyplýva, že by sa administratívna záťaž pre prevádzkovateľov a príslušné orgány v určitých oblastiach zvýšila a stala by sa neprimeranou.

Návrh skutočne obsahuje dodatočné požiadavky pre príslušné orgány na podávanie správ a audit, ako aj vysoký počet povolení či registračných povinností pre profesionálnych prevádzkovateľov, čo výrazne zvyšuje byrokráciu. Administratívne zaťaženie zvyšuje aj zavedenie požiadaviek na dohľad a kontrolu v oblastiach, ktoré ešte nie sú regulované, ako napríklad oprávnenia pri opätovnom balení a opätovnom označovaní alebo oprávnenia na výrobu určitých druhov materiálu.

– **Právny nástroj/splnomocnenie Komisie**

Návrhom sa zlučuje veľký počet súčasných smerníc do jedného nariadenia. Niektoré delegácie si myslia, že jeho ustanovenia sú často vágne a že obsahuje veľký počet delegovaných a vykonávacích aktov, čo môže viesť k právnej neistote, ešte väčšej fragmentácii a k nekonzistentnosti so súčasnými pravidlami na úrovni štátov. Tieto delegácie sa domnievajú, že bude potrebné nájsť vyváženosť medzi väčšou harmonizáciou a flexibilitou k požiadavkám na úrovni štátov.

– **Uplatňovanie**

Nariadenie sa začne uplatňovať tri roky po nadobudnutí účinnosti. Avšak tento časový plán pokladajú niektoré delegácie za príliš krátke obdobie vzhľadom na to, že nariadenie obsahuje veľký počet ustanovení pre vykonávacie akty. Tieto delegácie tvrdia, že členské štáty budú potrebovať viac času, keďže budú musieť prijať dodatočné vnútroštátne právne akty.

– **Začlenenie do nariadenia o úradných kontrolách**

Výhody a nevýhody začlenenia právneho predpisu o rastlinnom rozmnožovacom materiáli do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) 2017/625 si vyžadujú ďalšiu analýzu. Delegácie sa obávajú, že nevýhody by mohli prevážiť prínosy, keďže sa tým zvýši administratívne a finančné zaťaženie príslušných orgánov vzhľadom na nové povinnosti pri auditoch a podávaní správ.

– **Výnimky**

Niektoré delegácie vyjadrili obavy v súvislosti s výnimkami z registrácie, ktoré sa majú udeliť heterogénnym materiálom používaným na konvenčné poľnohospodárstvo, a s výnimkami na výmenu osiva medzi poľnohospodármi a na rastlinný množiteľský materiál uvádzaný na trh pre konečných používateľov.

– **Hodnota pre udržateľné pestovanie a využitie/odlišnosť, vyrovnanosť a stálosť**

Mnohé delegácie spochybňujú povinnosť posudzovať hodnotu pre udržateľné pestovanie a využitie pri ovocí a zelenine. Náklady na testovanie tejto hodnoty na odrodách ovocia a zeleniny a jeho komplikovaná organizácia by mohli byť neudržateľné pre stredné a malé šľachtiteľské spoločnosti. Okrem toho zazneli pochybnosti o uznaní všetkých testov odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti, ako aj všetkého testovania hodnoty pre udržateľné pestovanie a využitie, ktoré vykonávajú iné členské štáty z dôvodu odlišných klimatických podmienok a súčasného systému kontroly kvality.

b) Pripomienky k článkom 1 až 22

Delegácie uviedli najmä tieto pripomienky:

– **Predmet úpravy (článok 1)**

Nie je jasné, či by toto nariadenie malo obsahovať ustanovenia týkajúce sa kontroly podmienok pestovania alebo používania aj iného rastlinného množiteľského materiálu, ako materiálu určeného na výrobu potravín, krmív a iných výrobkov.

– **Rozsah pôsobnosti (článok 2)**

Je potrebné objasniť požiadavky na zahrnutie nových druhov do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Niektoré krajiny takisto požadovali začlenenie doložky, ktorou by sa z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia vylúčil určitý rastlinný množiteľský materiál, ktorý nie je určený na komerčné využívanie odrody, doložka o tzv. uzavretom cykle.

– **Vymedzenie pojmov (článok 3)**

Niektoré vymedzenia je potrebné preformulovať, aby sa objasnili určité aspekty, pričom ide najmä o vymedzenia pojmov: „koneční používatelia“, „odroda na zachovanie genofondu“, „úradne uznaný opis“, „škodca ovplyvňujúci kvalitu“, „uvádzanie na trh“, „odchylný typ“ a „hybridná odroda“; iné je potrebné zosúladiť s vymedzeniami pojmov v právnych predpisoch v oblasti zdravia rastlín (napríklad „profesionálny prevádzkovateľ“ a „osivá“) alebo so schémami OECD pre osivá. Mnohé delegácie napokon požiadali o vypustenie vymedzenia „multiklonálnych zmesí“. Vymedzenia pojmov sa opätovne preskúmajú po skončení úplného prvého preskúmania článkov, na ktoré sa vzťahujú.

– **Všeobecné požiadavky na výrobu rastlinného množiteľského materiálu a jeho uvádzanie na trh (články 5 až 10)**

Rastlinný množiteľský materiál druhov uvedených v prílohe 1 sa môže vyrábať a uvádzať na trh len vtedy, ak sú tieto druhy registrované v národnom alebo európskom registri odrôd a len ak patria do nasledujúcich kategórií (predzákladná, základná, certifikovaná a štandardná). O vylúčení komerčných osív sa stále diskutuje. Výnimky z registrácie sa vzťahujú na heterogénny materiál, na rastlinný množiteľský materiál, ktorý sa uvádza na trh pre konečných používateľov alebo sa s ním obchoduje medzi sieťami ochrany prírody, a na výmenu osív medzi poľnohospodármi.

Vyselektované klony a polyklonálny rastlinný množiteľský materiál sa môžu zahrnúť aj do osobitných registrov a vyrábať a uvádzať na trh podľa špecifických pravidiel. Niektoré delegácie poukázali na to, že takéto ustanovenia by sa nemali vzťahovať na klony ani na multiklonálne zmesi.

Príslušný orgán môže profesionálneho prevádzkovateľa opraviť na certifikáciu rastlinného množiteľského materiálu na predzákladný, základný a certifikovaný materiál či predzákladné, základné a certifikované osivo, pričom certifikácia sa vykonáva pod úradným dohľadom. V tejto súvislosti niektoré delegácie žiadali, aby sa zachovala možnosť zamietnuť oprávnenia na určité citlivé činnosti. Okrem toho uviedli, že môžu podporiť certifikáciu rastlinného množiteľského materiálu pod úradným dohľadom len vtedy, ak podrobné pravidlá kontrol zostanú vo vnútroštátnej právomoci. Niektoré delegácie takisto žiadali o zosúladenie týchto ustanovení s nariadením o úradných kontrolách.

– **Označovanie (články 15 až 20)**

S cieľom zabezpečiť správnu identifikáciu rastlinného množiteľského materiálu sa stanovujú pravidlá jeho označovania. Delegácie žiadali objasnenie niektorých aspektov, najmä pokiaľ ide o súlad s povinnosťami týkajúcimi sa rastlinných pasov, ktoré sú zavedené v právnych predpisoch o zdraví rastlín, a o osobitné požiadavky na rôzne druhy rastlinného množiteľského materiálu s povinným označovaním.

– **Zmesi osív (články 21 a 22)**

Viacere delegácie žiadali možnosť tvoriť zmesi osív s druhmi uvedenými v časti B prílohy I a aj s inými druhmi, na ktoré sa toto nariadenie nevzťahuje, keďže to uplatniteľná legislatíva v súčasnosti umožňuje.

4. Predsedníctvo plánuje pokračovať v rokovaníach v nasledujúcich týždňoch a bude pracovať na znení predsedníctva. Predsedníctvo usporiada ďalšiu neformálnu videokonferenciu členov pracovnej skupiny 19. a 20. decembra 2023 s cieľom predložiť prepracované návrhy predsedníctva³ týkajúce sa článkov, ktoré sa doteraz preskúmali, v záujme rozpracovania a objasnenia ich obsahu.
  5. Na základe pokroku dosiahnutého počas španielskeho predsedníctva plánuje nadchádzajúce belgické predsedníctvo pokračovať v práci na tomto spise na technickej úrovni.
  6. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Rada vyzýva, aby vzala na vedomie pokrok dosiahnutý pri skúmaní návrhu a aby si vymenila názory.
-

---

³ 16295/23 (bude uverejnený čoskoro).